

SUMARUL NUMERELOR XXI–XXX DIN „ARHEOLOGIA MOLDOVEI”

VOLUMUL XXI, 1998

STUDII ȘI MATERIALE – ÉTUDES ET MATÉRIAUX

1. CONSTANTIN ICONOMU , <i>Cercetări arheologice în așezarea precucuteniană de la Trifești-Iași</i> . <i>Archaeological Investigations in the Precucuteni Culture Settlement of Trifești-Iași</i>	5 27
2. VIOLETA VETURIA TEODORU , <i>Contribuții la cunoașterea civilizației geto-dacice în zona est- carpatică în lumina cercetărilor arheologice</i>	29 40
3. SILVIA TEODOR, MIRCEA NICU, STELA ȚAU , <i>Așezarea geto-dacică de la Poiana, jud. Galați. Unelte, arme, piese de harnașament și alte obiecte de fier, bronz, lut ars și piatră</i>	43 131
4. VIRGIL MIHĂILESCU-BÎRLIBA , <i>Monedele și ceramica: vasele tezaurilor monetare din Dacia liberă</i>	135 147
5. PARASCHIVA-VICTORIA BATARIUC , <i>Instalații de încălzit în locuințe din mediul rural din Moldova. Secolele XIV–XVII</i>	149 162
6. RODICA POPOVICI , <i>Despre motivele decorative de pe cahelele din secolul al XV-lea descoperite la Borniș, jud. Neamț</i>	165 179
7. MIRCEA PETRESCU-DÎMBOVIȚA , <i>Activitatea arheologică ieșeană în perioada dintre cele două războaie mondiale</i>	181 196
8. ION TENTIUC , <i>Siturile din secolele V–VII de la Molești-Ialoveni (Republica Moldova)</i>	201 211

NOTE ȘI DISCUȚII – NOTES ET DISCUSSIONS

9. LUCREȚIU MIHĂILESCU-BÎRLIBA , <i>Le statut social des affranchis en Dacie par rapport à leur statut juridique: les affranchissements et les héritages</i>	213
10. ALEXANDRU MADGEARU , <i>The Sucidava Type of Buckles and the Relations between the Late Roman Empire and the Barbarians in the 6th Century</i>	217
11. COSTEL CHIRIAC , <i>Vase de sticlă de epocă romană descoperite la Carsium (I)</i>	223 225
12. COSTICĂ ASĂVOAIE , <i>Un disc ornamental din ceramică de la Țuțora și semnificația sa</i>	227 229
13. GAVRILĂ SIMION , <i>O locuință cu ceramică de factură tătărească descoperită în nordul Dobrogei</i>	231 237

CERCETĂRI INTERDISCIPLINARE – RECHERCHES INTERDISCIPLINAIRES

14. **EUGEN S. TEODOR**, *Sistemul Compas (II). Subsistemul alfanumeric* 239
Compass System (II). Alphanumeric sub-system 274
15. **LUMINIȚA BEJENARU**, *Caracterele eto-ecologice și de răspândire ale speciilor de animale sălbatice din România, în concordanță cu evoluția ambientului în prima parte a mileniului II e.n.* 277
Caractères étho-écologiques et de dispersion des espèces d'animaux sauvages de Roumanie en concordance avec l'évolution du milieu dans la première partie du IIe millénaire n.è 320
16. **MARIA GEBĂ, ADRIAN VUSATIUC**, *Metalografia unor piese de fier descoperite la Siret în anul 1994* 323
La métallographie de quelques objets en fer découverts à Siret en 1994 329

RECENZII ȘI NOTE BIBLIOGRAFICE – COMPTES RENDUS ET NOTES BIBLIOGRAPHIQUES

17. **VASILE CHIRICA, ILIE BORZIAC, NICOLAE CHETRARU**, *Gisements du Paléolithique supérieur ancien entre le Dniestr et la Tisza, Iași, 1996 (Gianina Buzea)* 331
18. **PETRE ROMAN, ALEXANDRU PĂUNESCU**, *Ostrovul Corbului, ediție bilingvă (româno-germană), București, 1996 (Senica Țurcanu)* 332
19. *** *Lucrări recenzate cu privire la cultura Tripolie, apărute în Ucraina între anii 1990–1995 (Eduard Ovčinnikov, Galina Bodareu)* 333
20. **WOLFGANG SCHULLER** (coordonator), *Siebenbürgen zur Zeit der Römer und der Völkerwanderung, Köln-Weimar-Wien, 1994 (Mihaly-Lorand Deszpa)* 343
21. **S. D. KRYŽICKIJ, N. A. LEIPUNSKAJA**, *Ol'via. Raskopki, istoria, kultura, Nikolaev, 1997 (Victor Cojocaru)* 344
22. **A.S. RUSJAEVA, V. M. ZUBAR'**, *Bospor Kimmerijskij: istorija i kul'tura, Nikolaev, 1998 (Victor Cojocaru)* 346
23. **NICOLAE IORGA**, *Chestiunea Dunării (Istorie a Europei Răsăritene în legătură cu această chestie), ediție îngrijită de Victor Spinei, Iași, 1998 (Laurențiu Rădvan)* 347
24. **DAN GH. TEODOR**, *Meșteșugurile la nordul Dunării de Jos în secolele IV–XI d. Hr., Iași, 1996 (Costică Asăvoaie)* 348

VIAȚA ȘTIINȚIFICĂ – LA VIE SCIENTIFIQUE

25. **MIRCEA PETRESCU-DÎMBOVIȚA**, *Simpozionul iugoslavo-român de la Kladovo-Drobeta-Turnu Severin-Vršac (28 septembrie – 3 octombrie, 1998) / Le Symposium jougoslavo-roumain de Kladovo-Drobeta-Turnu Severin-Vršac (28 septembre – 3 octobre, 1998)* 349
26. **ION IONIȚĂ**, *Sesiune de lucru la Academia de Științe din Göttingen/ Arbeitstagung in der Akademie der Wissenschaften zu Göttingen* 350
27. **VICTOR COJOCARU**, *A V-a sesiune anuală a Comisiei mixte româno-ucrainene de istorie, Arheologie, etnografie și folclor/V-oe zasedanie sovместnoj rumyno-ukrainskoj Kommissii po Istorii, arheologii, étnologii i fol'kloristike* 351

CRONICA – CHRONIQUE

28. **PROFESORUL DAN GH. TEODOR LA 65 DE ANI / LE PROFESSEUR DAN GH. TEODOR À SON 65e ANNIVERSAIRE (Cornelia-Magda Mantu)** 353
29. **GAVRILĂ SIMION LA 70 DE ANI / GAVRILĂ SIMION À SON 70e ANNIVERSAIRE (Dan Gh. Teodor)** 355

LISTA ABREVIERILOR – LISTE DES ABRÉVIATIONS 357

SUMARUL NUMERELOR XI–XX – SOMMAIRE DES NUMÉROS XI–XX

- (Cornelia-Magda Mantu) 361

VOLUMUL XXII, 1999

INSTITUTUL DE ARHEOLOGIE DIN IAȘI LA A X-A ANIVERSARE

30. **DAN GH. TEODOR**, *Institutul de Arheologie din Iași. Trecut și prezent / L'Institut D'Archéologie de Iași. Passé et futur* 5

STUDII ȘI MATERIALE – ÉTUDES ET MATÉRIAUX

31. **E. T. TSVEK**, *Vesely Kut, a New Centre of the East Tripolian Culture / Vesely Kut, un centru nou al culturii Tripolie de est* 17
32. **MIHAIL VASILESCU**, *Homer și dorienii / Homère et les Doriens* 31
33. **CONSTANTIN ICONOMU**, *Noi descoperiri arheologice în așezarea din epoca fierului de la Brădicești-Iași (II) / New Archaeological Discoveries from the Iron Age in the Settlement of Brădicești-Iași (II)* 48
34. **COSTEL CHIRIAC**, *Vase de sticlă de epocă romană descoperite la Carsium (II) / Roman Glass Vessels Discovered at Carsium (II)* 67
35. **CODRIN BENȚA**, „*Obolul lui Charon*” în Dobrogea / *Charon's Mite in Dobroudja* 85
36. **COSTICĂ ASĂVOAIE**, *Prima reședință domnească a Țării Moldovei / The First Princely Residence of the Mediaeval State of Moldavia* 117
37. **PARASCHIVA-VICTORIA BATARIUC**, *Carreaux de poêle à l'image du chevalier en tournoi découverts en Moldavie. XVe–XVIe siècles* 125

MEMORIA ARCHAEOLOGICA

38. **VASILE CHIRICA**, *Cercetarea arheologică ieșeană în ultimii 50 de ani. Epoca paleolitică / The Archaeological Research in Iași in the Last 50 Years. The Palaeolithic Epoch* 147
39. **DAN MONAH**, *Cercetarea ieșeană asupra neo-eneoliticului din Moldova în perioada 1949-1999 / The Research of the Archaeologists from Iași on the Neolithic and Chalcolithic Periods in Moldavia during the Period 1949–1999* 151
40. **MARIN DINU**, *Perioada de tranziție de la eneolitic la epoca bronzului / La période de transition de l'énéolithique à l'âge du bronze* 159
41. **MIRCEA PETRESCU-DÎMBOVIȚA**, *Activitatea arheologică ieșeană după cel de al doilea război mondial: epoca bronzului / L'activité archéologique à Iași après la deuxième guerre mondiale: l'âge du bronze* 171
42. **ATTILA LÁSZLO**, *Școala arheologică din Iași și cercetarea primei epoci a fierului / L'école archéologique de Iași et la recherche du premier âge du fer* 197
43. **SILVIU SANIE**, *Contribuția școlii arheologice ieșene din ultima jumătate a secolului al XX-lea la cunoașterea civilizației geto-dacice / The Contribution of the Archaeological School in Iași (1949–1999) to the Knowledge of the Geto-Dacian Civilisation* 203

NOTE ȘI DISCUȚII – NOTES ET DISCUSSIONS

44. **VICU MERLAN, FLORENTIN BURTĂNESCU, ALEXANDRA COMȘA**, *Un mormânt Jamnaja cu lespede de piatră la Chersăcosu (com. Duda-Epureni, jud. Vaslui) / Une tombe tumulaire Jamnaja à dalle en pierre à Chersăcosu (comune Duda-Epureni, dép. Vaslui)* 209
45. **CONSTANTIN ICONOMU ȘI MIRCEA NICU**, *O descoperire din prima epocă a fierului la Tecuci-Galați / A Discovery from the First Iron Age in Tecuci (Galați County)* 215
46. **VIRGIL MIHĂILESCU-BÎRLIBA, EUGEN NICOLAE, COSTICĂ ASĂVOAIE**, *Descoperiri monetare din Moldova. III / Monetary Discoveries in Moldavia. III* 219
47. **ROMAN RABINOVICI**, *Vârfurile de săgeată din fier în Moldova medievală timpurie și contextul lor cultural-istoric / Les pointes de flèches en Moldavie pendant le haut Moyen Âge et leur contexte culturel et historique* 233

CERCETĂRI INTERDISCIPLINARE – RECHERCHES INTERDISCIPLINAIRES

48. **GERD WEISGERBER**, *Probleme ale arheologiei mineritului și arheometalurgiei (Montanarchäologie) / Aufgaben der Montanarchäologie* 241
49. **LUMINIȚA BEJENARU și CARMEN HRIȘCU**, *Creșterea animalelor în evul mediu pe teritoriul actual al României: date arheozoologice / L'élevage des animaux au moyen âge, sur l'actuel territoire de la Roumanie: données archéozoologiques* 257
50. **FELICIA MONAH**, *Analiza arheobotanică a unui complex menajer gumelnițean din tell-ul de la Hârșova / Archaeobotanical Analysis of Gumelnitza Domestic Complex in the Tell at Hârșova* 267

VIAȚA ȘTIINȚIFICĂ – LA VIE SCIENTIFIQUE

51. **CARMEN HRIȘCU**, *Stagiu de formare și cercetare la Universitatea din Liège, Belgia / Stages de formation et de recherche à l'Université de Liège, Belgique* 283
52. **VICTOR COJOCARU**, *Rapport sur l'activité des commissions mixtes roumaino-ukrainienne et ukrainiéno-roumaine d'histoire, d'archéologie, d'ethnographie et de folklore. Première partie: les débuts / Raport asupra activității comisiilor mixte româno-ucrainene și ucraineano-române de istorie, arheologie, etnografie și folclor. Prima parte: începuturile* 285

RECENZII ȘI NOTE BIBLIOGRAFICE – COMPTES RENDUS ET NOTES BIBLIOGRAPHIQUES

53. **ATTILA LÁSZLÓ**, *Datarea prin radiocarbon în arheologie*, București, 1997 (Elena Roxana Munteanu) 289
54. **CORNELIA-MAGDA MANTU**, *Cultura Cucuteni. Evoluție, cronologie, legături*, Piatra Neamț, 1998 (Vasile Cotiugă) 290
55. **SILVIA TEODOR**, *Regiunile est-carpătice ale României în secolele V–II î.d. Hr. Considerații generale și repertoriu arheologic*, București, 1999 (Constantin Ionomu) 291
56. **TUDOR ARNĂUT, RODICA URȘU NANIU**, *Vestigii getice din a doua epocă a fierului în interfluviul pruto-nistrean*, Iași, 1996 (Octavian Munteanu) 292
57. *******, *Premier âge du fer aux Bouches du Danube et dans les regions autour de la Mer Noire. Actes du Colloque International, Septembre, 1993, Tulcea, 1997 (Maria Crina Ghintuială)* 293
58. **RENATE ROLLE, VIACĚSLAV JU. MURZIN, ANDREJ JU. ALEKSEEV**, *Königskurgan Čertomlyk. Ein skythischer Grabhügel des 4. vorchristlichen Jahrhunderts*, Mainz, 1998 (Victor Cojocaru) 294
59. **V. M. ZUBAR'**, *Severnyj Pont i Rimskaja Imperija (Nordul Pontic și Imperiul Roman)*, Kiev, 1998 (Victor Cojocaru) 295
60. **IGOR CORMAN**, *Contribuții la istoria spațiului pruto-nistrian în epoca evului mediu timpuriu (sec. V–VII d. Chr.)*, Chișinău, 1998 (Mugur Andronic) 297
61. **IOAN MITREA**, *Așezarea din secolele VI–IX de la Izvoare-Bahna. Realități arheologice și concluzii istorice*, Piatra Neamț, 1998 (Dan Aparaschivei) 297
62. ******* *Études byzantines et post-byzantines, III*, București, 1997 (Bogdan Petru Maleon) 299
63. **EUGEN-MARIUS CONSTANTINESCU**, *Memoria pământului dintre Carpați și Dunăre. Nord-estul Munteniei și sud-vestul Moldovei în veacurile IV–XI d. Hr.*, București, 1999 (Constantin Ionomu) 301
64. ******* *Materiali per la storia urbana di Tridentum, II. Ritrovamenti monetali*, Archeologia delle Alpi, Trento, 1998 (Ovidiu Olar) 304
65. ******* *Acta Musicae Byzantinae, vol. I, nr. 1*, 1999 (Bogdan-Petru Maleon) 305
66. **DUMITRU ȚEICU**, *Banatul montan în Evul Mediu*, Timișoara, 1998 (Gerd Franck) 306

OBITUARIA

67. **AMALIA MOZSOLICS (1910–1997)** (Attila László) 309

- LISTA ABREVIERILOR 311

VOLUMUL XXIII–XXIV, 2000–2001

STUDII ȘI MATERIALE – ÉTUDES ET MATÉRIAUX

68. VASILE CHIRICA și ILIE BORZIAC , <i>Gravettianul din spațiul carpato-nistrean</i>	7
<i>Le Gravettien de l'espace entre les Carpathes et le Dniestr</i>	17
69. SILVIA TEODOR, MIRCEA NICU, STELA ȚAU , <i>Ceramica din așezarea geto-dacică de la Poiana, județul Galați</i>	21
<i>Die Keramik aus Geto-Dakische Siedlung von Poiana, Kreis Galați</i>	181
70. GABRIEL TALMAȚCHI , <i>Monede autonome histriene, tomitane și callatiene descoperite în Dobrogea</i>	183
<i>Autonomous coins from Histria, Tomis and Callatis discovered in Dobruja</i>	196
71. BUCUR MITREA, VIRGIL MIHAILESCU-BÎRLIBA , <i>Tezaurul de monede Romane de la Bălănești (jud. Neamț)</i>	199
<i>The hoard of Roman coins from Bălănești (Neamț county)</i>	208
72. SILVIU SANIE , <i>Cercetarea istoriei Romei. Contribuții ieșene în perioada 1950–2000</i>	209
<i>The research of the Roman history. The contributions from Iași during 1950–2000</i>	218
73. ION IONIȚĂ , <i>Vase de sticlă romane la dacii liberi (secolele II–III d. Hr.)</i>	219
<i>Römische Glasgefäße bei den freien Dakern (II–III Jh.n.Chr.)</i>	246
74. DAN GH. TEODOR , <i>Contribuțiile cercetătorilor ieșeni la cunoașterea istoriei mileniului I p. Chr.</i>	249
<i>Les contributions des chercheurs de Iași à la connaissance du Ier millenaire apr. J.C</i>	256

NOTE ȘI DISCUȚII – NOTES ET DISCUSSIONS

75. PARASCHIVA VICTORIA BATARIUC, SERGIU HAIMOVICI, BOGDAN NICULICĂ , <i>Plastica zoomorvă cucuteniană de la Mihoveni-Cahla Morii</i>	259
<i>Cucuteni zoomorphic plastic art from Mihoveni-Cahla Morii</i>	270
76. CONSTANTIN ICONOMU , <i>Noi date arheologice despre județul Vaslui rezultate dintr-o donație</i>	273
<i>New Archaeological Data on the Vaslui County as resulting from a donation</i>	288
77. VICTOR COJOCARU , <i>Noi date despre cultul lui Achille în spațiul nord-vest pontic</i>	289
<i>Neues über den Achilleuskult im nordwestlichen Schwarzmeerraum</i>	295
78. CORINA NICOLETA URSACHE , <i>Un depozit de vase din prima epocă a fierului descoperit la Lipovăț, județul Vaslui</i>	297
<i>Un dépôt de vases du premier âge du fer découvert à Lipovăț, département de Vaslui</i>	302
79. CONSTANTIN ICONOMU , <i>Descoperiri arheologice întâmplătoare în comuna Moțca, județul Iași</i>	303
<i>Casual Archaeological Discoveries at Moțca, Iași County</i>	308
80. VICTOR COJOCARU , <i>Unele considerații privind data tratatului dintre Roma și Callatis (CIL I² 2, 2676)</i>	309
<i>Quelques considérations concernant la date du "Foedus" Rome-Callatis (CIL I² 2, 2676)</i>	312
81. SILVIU SANIE , <i>Fragmente de reliefuri culturale și statuete descoperite în așezarea romană de la Barboși-Galații</i>	313
<i>Fragments of cult reliefs and Statuettes discovered in the Roman settlement from Barboși-Galați</i>	321
82. RIMMA D. BONDAR, SVETLANA A. BULATOVIČ , <i>Monede romane de la Orlovka</i>	323
<i>Roman Coins from Orlovka</i>	334
83. MUGUR ANDRONIC , <i>Sondajul arheologic din așezarea de secol VI p. Chr. de la Suceava-Ițcani</i>	337
<i>The archaeological inqire at the 6th century A.D. Settlement from Suceava- Ițcani</i>	341
84. COSTEL CHIRIAC , <i>Un sigiliu bizantin inedit descoperit la Oltina (jud. Constanța)</i>	343
<i>A new Byzantine seal found at Oltina (Constanța County)</i>	348
85. GHEORGHE MĂNUCU-ADAMEȘTEANU, EUGENIA POPUȘOI , <i>Monede bizantine descoperite la est de Carpați</i>	349
<i>Monnaies byzantines découvertes à l'est des Carpathes</i>	359

CERCETĂRI INTERDISCIPLINARE – RECHERCHES INTERDISCIPLINAIRES

86. SERGIU HAIMOVICI , <i>Materiale arheozologice din siturile de la Brăești. Prezentare de caz</i>	361
<i>Les matériels archéozoologiques des sites de Brăești. Présentation d'un cas</i>	371

- 87. SERGIU HAIMOVICI**, *Studiul arheozoologic al materialului osos din așezarea hallstattiană timpurie de la Dănești (județul Vaslui)* 373
L'étude archéozoologique du matériel osseux de l'établissement hallstattien ancien de Dănești (dép. de Vaslui) 383
- 88. LUMINIȚA BEJENARU**, *Strategia de exploatare a animalelor domestice în așezările medievale de pe teritoriul României: date arheozoologice privind selecția în funcție de vârstă și sex* 385
Stratégie pour l'exploitation des animaux domestiques dans les établissements médiévaux de Roumanie: données archéozoologiques concernant la selection par âge et sexe 394
- 89. LUMINIȚA BEJENARU**, *Caracteristicile zonale ale șeptelului medieval: date arheozoologice pentru teritoriul României* 397
Caractéristiques zonales du cheptel médiéval: données archéozoologiques pour le territoire de la Roumanie 400

RECENZII ȘI NOTE BIBLIOGRAFICE – COMPTES RENDUS ET NOTES BIBLIOGRAPHIQUES

- 90.** *Prehistoric Bulgaria*, ed. D. W. Bailey, I. Panayotov, St. Alexandrov, Monographs in World Archaeology, No. 22, Wisconsin, 1995 (Cornelia-Magda Mantu) 401
- 91.** *Archaeological Method and Theory: an Encyclopedia*, ed. L. Ellis, Garland Publishing Inc., New York & London, 2000 (Cornelia-Magda Mantu) 403
- 92.** *Archaeus. Studii de istorie a religiilor*, 1999 (Bogdan Honciuc) 405
- 93. GHEORGHE I. BRĂȚIANU**, *Marea Neagră. De la origini până la cucerirea otomană*, ed. a 2-a, Ed. Polirom, Iași, 1999 (Gerd Frank) 407
- 94. SABIN ADRIAN LUCA**, *Liubcova-Ornița. Monografie arheologică*, Edit. Macarie, Târgoviște, 1998 (Zoia Maxim) 410
- 95. SABIN ADRIAN LUCA**, *Sfârșitul eneoliticului pe teritoriul intercarpatic al României-cultura Bodrogkeresztúr*, Muzeul Național al Unirii, Alba Iulia, 1999 (Zoia Maxim) 412
- 96. HASSO MOESTA, PETER ROBERT FRANKE**, *Antike Metallurgie und Münzprägung: ein Beitrag zur Technikgeschichte*, Birkhäuser Verlag, Basel-Boston-Berlin, 1995 (Virgil Mihăilescu-Bîrliba) 414
- 97. CONSTANTIN PREDA**, *Istoria monedei în Dacia preromană*, ed. M. Isărescu, Edit. Enciclopedică, 1998, București (Lucian Munteanu) 419
- 98. SILVIU SANIE**, *Din istoria culturii și religiei geto-dacice*, ediția a II-a, Iași, 1999 (Silvia Teodor) . 426
- 99. ADRIAN HUSAR**, *Celți și germani în Dacia romană*, Presa Universitară Clujeană, 1999 (Nelu Zugravu) 428
- 100. VICTOR SPINEI**, *Marile migrații din estul și sud-estul Europei în secolele IX–XIII*, Institutul European, Iași, 1999 (Claudia Furtună și Cezar Furtună) 428
- 101. SABIN ADRIAN LUCA**, *Contribuții la istoria veche a Hunedoarei. Săpăturile arheologice sistematice din Grădina Castelului – campaniile anilor 1996–1998 / Beiträge zur Altgeschichte von Eisenmarkt. Die systematischen archäologischen Ausgrabungen im Schlossgarten – die Kampagnen der Jahren 1996–1998*, Bibliotheca Archaeologica et Historica Corvinensis, Hunedoara, 1999 (Zoia Maxim) 432
- 102. GABRIEL GHEORGHE CUSTUREA**, *Circulația monedei bizantine în Dobrogea (secolele IX–XI)*, Ed. Ex. Ponto, Constanța, 2000 (Victor Spinei) 433
- 103. SILVIU SANIE**, *Dăinuire prin piatră. Monumentele cimitirului medieval evreiesc de la Siret*, Ed. Hasefer, București, 2000 (Paraschiva Victoria Batariuc) 435

VIAȚA ȘTIINȚIFICĂ – LA VIE SCIENTIFIQUE

- 104. CORNELIA-MAGDA MANTU**, *Călătorie de studii în S.U.A./Study Trip to the USA* 437
- 105. DAN GH. TEODOR, VICTOR COJOCARU**, *Călătorii de studii în Ucraina/ Study Trip to the Ukraine* 442
- 106. VICTOR COJOCARU**, *Raport privind activitatea Comisiilor Mixte Româno-Ucraineană și Ucraineano-Română de Istorie, Arheologie, Etnografie și Folclor. Partea a II-a: primii pași ai colaborării și activitatea Comisiilor între 1995 și 1997/Bericht über die Aktivität der rumänisch-ukrainischen und ukrainische-rumänischen Gemeinsamen Kommissionen für Geschichte, Archäologie, Ethnographie und Folklore II. Teil: die ersten Schritte der Zusammenarbeit und die Aktivität der Kommissionen In Jahren 1995–1997* 447

OBITUARIA

107.	OLGA NECRASOV (1910–2000) (<i>Mircea Petrescu-Dîmbovița</i>)	457
108.	MARIA CRISTESCU (1929–2000) (<i>Țarcă Ana, Știrbu Maria</i>)	463
109.	ZOLTÁN SZÉKELY (1912–2000) (<i>Attila László</i>).....	467
110.	VIOLETA VETURIA-BAZARCIUC TEODORU (1945–2000) (<i>Tamília Marin</i>)	469
111.	ADRIAN V. RĂDULESCU (1932–2000) (<i>Teodor Dan Gh.</i>)	471

	<i>NORME PENTRU PREGĂTIREA MANUSCRISELOR DESTINATE PUBLICĂRII ÎN REVISTA „ARHEOLOGIA MOLDOVEI” – INSTRUCTIONS POUR LA PRÉPARATION DES MANUSCRITS DESTINÉS À ÊTRE PUBLIÉS DANS LA REVUE «ARHEOLOGIA MOLDOVEI»</i> (Redacția)	475
--	---	-----

	<i>LISTA ABREVIERILOR – LISTE DES ABRÉVIATIONS</i>	477
--	--	-----

VOLUMUL XXV, 2002

STUDII ȘI MATERIALE – ÉTUDES ET MATÉRIAUX

112.	VASILE CHIRICA , <i>Quelques observations concernant le paléolithique supérieur ancien et récent en Europe est-centrale et occidentale</i>	5
113.	CORNELIA-MAGDA MANTU LAZAROVICI , <i>Sanctuarele Precucuteni- Cucuteni</i>	47
	<i>Sanctuaries of the Precucuteni-Cucuteni Cultures</i>	65
114.	EUGEN SAVA , <i>Materiale din epoca bronzului târziu din așezarea Mereni</i>	69
	<i>Remains of the late bronze age from the settlement of Mereni</i>	91
115.	CONSTANTIN ICONOMU , <i>Descoperiri arheologice în așezarea din epoca fierului de la Brădicești-Iași (III)</i>	93
	<i>Archaeological findings in the iron age settlement of Brădicești-Iași (III)</i>	111
116.	SILVIA TEODOR, MIRCEA NICU , <i>Vase și obiecte miniaturale descoperite în așezarea geto-dacică de la Poiana</i>	113
	<i>Gefäße und miniaturale Gegenstände endeckte im geto-dakischen Ansiedlungen aus Poiana</i>	138
117.	VICTOR COJOCARU , <i>Relațiile dintre greci și “barbari” la nordul și nord-vestul Pontului Euxin reflectate în trei decrete din perioada elenistică</i>	139
	<i>Les relations entre Grecs et «barbares» au nord et au nord-ouest du Pont-Euxin, mises en lumière par les trois décrets de la période hellénistique</i>	151
118.	SILVIU SANIE , <i>Descoperiri mărunte de la Barboși-Galați (I). 1. Un tipar pentru turnare; 2. Fragmente de sticlă policromă</i>	153
	<i>Small discoveries from Barboși-Galați (I)</i>	164
119.	DOREL PARASCHIV , <i>Amfore pontice romane și romano-bizantine în zona Dunării de Jos</i>	165
	<i>Pontic Roman and Roman-Byzantine amphorae from Lower Danube region</i>	205
120.	COSTICĂ ASĂVOAIE , <i>Rolul reședințelor domnești în consolidarea statului moldovenesc</i>	209
	<i>Le rôle des résidences des voivodes dans la consolidation de l'état moldave</i>	218
121.	PARASCHIVA-VICTORIA BATARIUC , <i>Din nou despre ceramica cenușie de la Suceava</i>	219
	<i>De nouveau sur la céramique grise de Suceava</i>	233
122.	RODICA POPOVICI , <i>Negoiești, un village de la zone de Neamț dans les XIVe–XVIIe siècles</i>	237

NUMISMATICĂ ȘI SIGILOGRAFIE – NUMISMATIQUE ET SIGILLOGRAPHIE

123.	LUCIAN MUNTEANU , <i>Despre descoperirile monetare de tip Koson</i>	253
124.	COSTEL CHIRIAC , <i>Două sigilii bizantine inedite de la Noviodunum (Isaccea, jud. Tulcea)</i>	271
	<i>Two unpublished Byzantine seals from Noviodunum (Isaccea, Tulcea County)</i>	273

NOTE ȘI DISCUȚII – NOTES ET DISCUSSIONS

125.	SILVIU SANIE , <i>Epigrafie-istorie</i>	275
	<i>Epigraphy-history</i>	277

CERCETĂRI INTERDISCIPLINARE – RECHERCHES INTERDISCIPLINAIRES

126. SERGIU HAIMOVICI, AURELIA UNGURIANU, *Studiul materialului arheozoologic din situl de la Liveni (sfârșitul Cucutenianului B)* 279
Étude du matériel archéozoologique du site de Liveni (la fin de Cucuteni B) 291
127. FELICIA MONAH, DAN MONAH, *Observații asupra buruienărilor descoperite în așezările complexului cultural Cucuteni* 293
Observations sur les mauvaises herbes découvertes dans les établissements du complexe culturel Cucuteni 304
128. LUMINIȚA BEJENARU, *Date arheozoologice privind strategia de punere în valoare a unor animale sălbatice în așezări medievale de pe teritoriul României* 305
Données archéozoologiques concernant la stratégie d'exploitation des certains animaux sauvages, dans des établissements médiévaux sur le territoire de la Roumanie 308
129. MARIA GEBĂ, ANA-MARIA VLAD, *Restaurarea unui cadran solar medieval descoperit la Iași-Centrul de Afaceri* 309
Restoration of a medieval solar dial discovered at Iasi-Trade Center 312

RECENZII ȘI NOTE BIBLIOGRAFICE – COMPTES RENDUS ET NOTES BIBLIOGRAPHIQUES

130. VICTOR SOROCHIN, *Aspectul regional cucutenian Drăgușeni-Jura, Piatra-Neamț, 2002 (Sorin Julea)* 313
131. LARS-ERIK ENGLUND, *Blästbruk Myrjärnshanteringens förändringar i ett Långtidsperspektiv, Uppsala, 2002 (George Bilavschi)* 314
132. LIVIA BUZOIANU, *Civilizația greacă în zona vest-pontică și impactul ei asupra lumii autohtone (sec. VII-IV a. Chr.), Constanța, 2001 (Dan Aparaschivei)* 316
133. MIRCEA IGNAT, *Dacii liberi din Moldova – Contribuții arheologice – Necropolele De la Podeni și Zvoriștea, Iași, 1999 (Alina Ifrim)* 319
134. MARIA BĂRBULESCU, *Viața rurală în Dobrogea romană (sec. I-III p. Chr.), Constanța, 2001 (Dan Aparaschivei)* 319
135. ZAHARIA COVACEF, *Arta sculpturală în Dobrogea romană. Secolele I-III, Cluj-Napoca, 2002 (Cecilia Stoian)* 323
136. RENATA CIOLEK, *Katalog znalezisc monet rzymskich na Pomarzu, Warszawa, 2002 (Cecilia Stoian)* 326
137. *Inspecto Nummo. Scritti di numismatica, medalistica e sfragistica offerti dagli allievi a Giovanni Gorini, Padova, 2001 (Cecilia Stoian)* 327
138. ANA-MARIA VELTER, *Transilvania în secolele V-XII. Interpretări istorico-politice și economice pe baza descoperirilor monetare din bazinul carpatic, secolele V-XII, București, 2002 (Victor Spinei)* 330
139. GH. MĂNUCU ADAMEȘTEANU, *Istoria Dobrogei în perioada 969-1204 (Simona Stanciu). Contribuții arheologice și numismatice, București, 2001 (George Bilavschi)* 332
140. DOINA CIOBANU, *Exploatarea sării în perioada marilor migrații (sec. I-XIII e.n.) În spațiul carpato-dunărean, Buzău, 2002 (George Hânceanu)* 335
141. VLAD GHIMPUR, *Biserici și mănăstiri medievale în Basarabia, Chișinău, 2002 (Mihai Giosan)* .. 337
142. ****Moldova și economia de schimb europeană. Secolele XIV-XVIII, Iași, 2003 (Lucian Munteanu)* 338
143. CONSTANTIN TOMOZEI, ELENA TOMOZEI, *Biserica Precista din Bacău, Bacău, 2001 (Simona Stanciu)* 339
144. *Studia Asiatica. Revue internationale d'études asiatiques, I, București, 2000 (Dan Floareș)* 340
145. *Archaeus. Études d'histoire des religions, București, 2001 (George Bilavschi)* 341

ANIVERSARIA

146. *Constantin Iconomu la 60 de ani / Constantin Iconomu à 60 ans (Dan Aparaschivei)* 345

OBITUARIA

147. **JURIJ G. VINOGRADOV (1946-2000)** (Victor Cojocar) 349

LISTA ABREVIERILOR

353

VOLUMUL XXVI, 2003

OMAGIU

colegilor

DAN GH. TEODOR, DAN MONAH,
VASILE CHIRICA și VICTOR SPINEI

ANIVERSARIA

148. Dan Gh. Teodor la 70 de ani/Dan Gh. Teodor à 70 ans (Mircea Petrescu-Dîmbovița)	5
149. Dan Monah la 60 de ani/Dan Monah à 60 ans (Constantin Iconomu)	9
150. Vasile Chirica la 60 de ani/Vasile Chirica à 60 ans (Cecilia Stoian)	15
151. Victor Spinei la 60 de ani/Victor Spinei à 60 ans (George A. Bilavschi)	21

STUDII – ÉTUDES

152. MIHAIL VASILESCU, <i>Stesichoros și mitul doric</i>	31
<i>Stésichore et le mythe dorien</i>	43
153. IULIAN MOGA, <i>Mên, Attis and Mithras in Asia Minor. The enrichment of specific features of lunar-type deities in the Anatolian provinces</i>	45
154. CONSTANTIN ICONOMU, COSTEL CHIRIAC, <i>Contribuții la iconografia Cavalerilor Danubieni în Dobrogea (I)</i>	51
<i>Contributions to the iconography of the Danubian Riders in Dobrudja (I)</i>	57
155. ION IONIȚĂ, <i>Tombes tumulaires pendant l'antiquité tardive et la grande migration des peuples dans l'espace carpto-dniéstrien</i>	59
156. GHEORGHE POSTICĂ, <i>Citadela Orheiului Vechi în lumina cercetărilor arheologice din anii 1996–2000</i>	91
<i>La citadelle de Orheiul Vechi dans la lumière des recherches archéologiques des années 1996–2000</i>	142
157. PARASCHIVA VICTORIA BATARIUC, SERGIU HAIMOVICI, <i>Elemente animaliere pe cahle descoperite în Moldova medievală</i>	145
<i>Éléments animaliers sur des carreaux de poêle découverts en Moldavie médiévale</i>	176
158. LUDMILA BACUMENCO, <i>Structuri geospațiale în zona Codrii Orheiului și raporturile lor cu elementul antropoc</i>	179
<i>Geospatial structures in Codrii Orheiului (Orhei Forests Area) and their relations with the anthropic element</i>	194

MATERIALE – MATÉRIAUX

159. NECULAI BOLOHAN, <i>Recent discoveries belonging to Early/Middle Bronze Age in Central Moldavia</i>	195
--	-----

NOTE – NOTES

160. ION CORNEL BĂLTEAN, <i>Industria litică cioplită din așezarea neolitică timpurie de la Șeușa – “La Cărarea Morii”</i>	207
<i>L'industrie lithique taillée de l'établissement néolithique ancien de Șeușa – “La Cărarea Morii”</i> ..	211
161. IULIAN MOGA, <i>Divinitatea capadociană Mâ la Roma</i>	213
<i>The Cappadocian Deity Mâ in Rome</i>	218

NUMISMATICĂ – NUMISMATIQUE

162. VIRGIL MIHAILESCU-BÎRLIBA, <i>Scurt istoric al numismaticii</i>	219
<i>A short history of numismatics</i>	240
163. LUCIAN MUNTEANU, <i>Despre emiterea monedelor de tip koson</i>	241
<i>Sur l'émission des monnaies de type koson</i>	264
164. VIOREL M. BUTNARIU, <i>Note numismatice (V)</i>	265
<i>Notes numismatiques (V)</i>	285

CERCETĂRI INTERDISCIPLINARE – RECHERCHES INTERDISCIPLINAIRES

165. **SERGIU HAIMOVICI**, *Studiu arheozoologic al materialului găsit în așezarea de cultură Criș de la Trestiana – zona B* 287
L'étude archéozoologique du matériel trouvé dans l'établissement de culture Criș de Trestiana – zone B 296
166. **CORNELIA-MAGDA LAZAROVICI, DAN BOTEZATU, LINDA ELLIS, SENICA ȚURCANU**, *Noi resturi de oase umane în așezarea cucuteniană de la Scânteia (1994–2003)* 297
New human remains in the Cucutenian settlement from Scânteia (1994–2003) 305
167. **SORIN AILINCĂI, NICOLAE MIRIȚOIU, ANDREI SOFICARU**, *O groapă cu oseminte umane atribuită culturii Babadag descoperită în nivelul precolonial de la Orgame (com. Jurilovca, jud. Tulcea)* 307
A pit with human remains attributed to Babadag Culture discovered in pre-colonial level from Orgame (Jurilovca commune, Tulcea County) 323
168. **LUMINIȚA BEJENARU**, *Date arheozoologice privind tipologia bovinelor crescute în așezările medievale de pe teritoriul României* 325
Données archéozoologiques concernant la typologie des bovines domestiques élevés dans les établissements médiévaux, sur le territoire de la Roumanie 330

DOCUMENTA

169. **MIRCEA PETRESCU-DÎMBOVIȚA**, *Din corespondența lui Ion Nestor* 331
Some letters from Ion Nestor's correspondence 343

RECENZII ȘI NOTE BIBLIOGRAFICE – COMPTES RENDUS ET NOTES BIBLIOGRAPHIQUES

170. **VASILE CHIRICA, DUMITRU BOGHIAN**, *Arheologia preistorică a lumii. Paleolitic – Mezolitic, Iași, 2003 (Ion Cornel Bălțean)* 345
171. *** *Travaux de numismatique grecques offerts à Georges Le Rider*, eds. M. Amandry și S. Hurter, cu D. Bérend, London, 1999 (*Virgil Mihăilescu-Bîrliba*) 346
172. **WOLFGANG LESCHHORN, PETER ROBERT FRANKE**, *Lexikon der Aufschriften auf griechischen Münzen/Lexikon of Greek Coin Inscriptions, I, Wien, 2002 (Virgil Mihăilescu-Bîrliba)* ... 348
173. **Aurel VĂLCU și MIHAI DIMA**, în colaborare cu Ana Dicu, Marian Negri, Emil Păunescu și Elizabeta Savu, *I. Colecții din Muntenia, seria Monede de aur din colecții românești*, București, 2001 (*Bobi Apăvăloaei*) 349
174. **RICHARD REECE**, *The Coinage of Roman Britain*, Gloucestershire – Charleston, 2002 (*Virgil Mihăilescu-Bîrliba*) 350
175. **JEAN-PIERRE BOST și CLARY NAMIN**, *Les Monnaies*, Saint-Bertrand-de-Comminges, 2002, (*Virgil Mihăilescu-Bîrliba*) 351
176. **JURIJ M. MOGARICEV**, *Peščernye cerkvi Tavriki (Bisericile rupestre din Taurica)*, Simferopol, 1997 (*Ludmila Bacumenco*) 353
177. **I. G. KONOVALOVA, V. B. PERKHAVKO**, *Drevnjaia Rus' Nižnee Podunav'e (Rusia veche și regiunea Dunării de Jos)*, Moskva, 2000 (*Vitalie Josanu*) 354
178. *** *Biblia, 1688, I-II, Iași, 2001-2002 (Mircea Ciubotaru)* 357
179. **CONSTANTIN BURAC**, *Ținuturile Țării Moldovei până la mijlocul secolului al XVIII-lea*, București, 2002 (*Vasile Bilius*) 359
180. *Archaeus*, VI, 2002 (*Liviu Pilat*) 361

OBITUARIA

181. **ION HÂNCU** (*Gheorghe Postică*) 363
182. **HELMUT ROTH** (*Ion Ioniță*) 368

- LISTA ABREVIERILOR – LISTE DES ABREVIATIONS 371

VOLUMUL XXVII, 2004

STUDII ȘI MATERIALE - ÉTUDES ET MATÉRIAUX

183. MIRCEA ANGHELINU , <i>Arta și religia preistorică în teoria arheologică românească</i>	7
<i>Prehistoric art and religion in the romanian archaeological theory</i>	16
184. VASILE CHIRICA, I. I. BORZIAC , <i>Le paléolithique supérieur ancien entre le Dniestr et la Tisa</i>	19
185. MARIN CÂRCIUMARU, OVIDIU CÂRSTINA, MARIANA PLEȘA , <i>Considerații asupra cronostatigrafiei paleoliticului superior de la Lapoș</i>	33
<i>Considérations sur la chronostratigraphie du paléolithique supérieur de Lapoș</i>	39
186. DAN MONAH, VASILE COTIUGĂ, OVIDIU COTOI , <i>Construcții experimentale pentru culturile Precucuteni și Cucuteni</i>	41
<i>Constructions expérimentales pour les civilisation des Precucuteni et Cucuteni</i>	59
187. SILVIU SANIE , <i>Culte egiptene în Dacia Romană</i>	61
<i>Egyptian cults in roman Dacia</i>	80
188. CONSTANTIN ICONOMU, COSTEL CHIRIAC , <i>Contribuții la iconografia Cavalerilor danubieni în Dobrogea (II)</i>	83
<i>Contributions to the iconography of the Danubian Riders in Dobroudja (II)</i>	87
189. DAN APARASCHIVEI, IONEL MATEI , <i>O plăcuță cu inscripție din zona Beidaud, jud. Tulcea</i>	89
<i>Une petite plaque avec inscription aux environs de Beidaud, le département de Tulcea</i>	95
190. VICTOR SPINEI , <i>Generalități privind nomadismul ecvestru în extremitatea vestică a Eurasiei în secolele IX–XIII</i>	97
<i>Généralités concernant le nomadisme équestre à l'extrémité ouest de l'Eurasie aux IXe–XIIIe siècles</i>	133
191. TEODOR OCTAVIAN GHEORGHIU , <i>Începuturi ale urbanisticii medievale românești extracarpătice – secolele XIII–XVI</i>	137
<i>The beginnings of the Romanian medieval urban development outside the Carpathian mountains in the 13th–16th centuries</i>	161
192. GHEORGHE POSTICĂ , <i>Două tunuri din bronz din perioada lui Ștefan cel Mare descoperite în cetatea Orheiului Vechi</i>	165
<i>Two bronze cannons from time Ștefan the Great discovered in the medieval fortress Orheiul Vechi</i>	175
193. VLAD GHIMPU , <i>Inele de argint ale unor boieri moldoveni cu ascendență domnească</i>	177
<i>Anneaux en argent des nobles moldaves à ascendance voïvodale</i>	182
194. CRISTIAN NICOLAE APETREI , <i>Terminologia reședințelor boierești în documentele din Țara Românească și Moldova în secolele XIV–XVI</i>	183
<i>La terminologie des résidences nobiliaires reflétée par les documents de Valachie et Moldavie entre les XIVe et XVIe siècles</i>	223

NUMISMATICĂ ȘI SIGILOGRAFIE – NUMISMATIQUE ET SIGILOGRAPHIE

195. VIRGIL MIHĂILESCU-BÎRLIBA , <i>Începutul și sfârșitul monetăriei dacice</i>	225
<i>Anfang und ende der Dakischen Münzprägung</i>	228
196. TIBERIUS D. PĂRPĂUȚĂ , <i>Din istoricul cercetării numismatice a Daciei preromane</i>	229
<i>About the numismatic research of preroman Dacia</i>	231
197. COSTEL CHIRIAC, CARMEN UNGUREANU , <i>Cius – New roman finds on the Danubian Limes in Schythia (Dobrodja)</i>	233
198. LUCIAN MUNTEANU , <i>Aspecte ale circulației monetare în Moldova în secolele XVI–XVII</i>	241
<i>Aspects de la circulation monétaire en Moldavie dans les XVIe–XVIIe siècles</i>	260

NOTE ȘI DISCUȚII – NOTES ET DISCUSSIONS

199. DAN MONAH , <i>O stafie bântuie prin Europa: proto-orașele neolitice</i>	261
<i>Un fantôme hante l'Europe: les proto-villes néolithiques</i>	264

- 200. CONSTANTIN ICONOMU, IONEL MATEI**, *Câteva descoperiri arheologice de mici obiecte în Dobrogea* 265
Some archaeological discoveries of small objects in Dobrođja 267

CERCETĂRI INTERDISCIPLINARE – RECHERCHES INTERDISCIPLINAIRES

- 201. DIANA BINDEA**, *Studiu biometric asupra resturilor faunistice ale bovinelor domestice descoperite în situri preistorice din Transilvania* 269
The biometric study about the fauna remains of cattle discovered in the prehistoric archaeological sites in Transilvania 287
- 202. FELICIA MONAH**, *Răspândirea plantelor cultivate în spațiul carpato-nistrean în mileniiile VI–IV î.Hr* 289
La diffusion des plantes cultivées dans l'espace d'entre les Carpathes et le Dniestre (VI–IV av. J.-C.) 300
- 203. MARIA ȘTIRBU**, *Studiul materialului paleofaunistic din așezarea cucuteniană de la Scânteia-jud. Iași* 301
On the paleofaunistic material from the Cucuteni culture settlement from Scânteia village, Iassy county 304

RECENZII ȘI NOTE BIBLIOGRAFICE – COMPTES RENDUS ET NOTES BIBLIOGRAPHIQUES

- 204. C. PREDA**, *Enciclopedia arheologiei și istoriei vechi a României*, vol. I–III, București, 1994–2000 (Tiberius. D. Părpăuță) 305
- 205. V. CHIRICA, D. BOGHIAN**, *Arheologia preistorică a lumii*, vol. I–II, Iași, 2003 (Nicolae Ursulescu) 306
- 206.** *Strabon. Bulletin d'information historique*, t. 1, nr. 1, Iași, 2003 (Dan Aparaschivei) 307
- 207. MAGDA TULOK, JANOS MAKKAY**, *English-Hungarian and Hungarian-English dictionary of archaeological terms. Angol-magyar és magyar-angol régészeti kifejezések szótára*, Budapest, 2004 (Attila László) 307
- 208. VICTOR SOROCHIN**, *Aspectul regional cucutenian Drăgușeni-Jura*, Piatra Neamț, 2002 (George Bodi) 309
- 209. MIHALACHE BRUDIU**, *Lumea de sub tumulii din sudul Moldovei. De la indo-europeni la turanicii târzii – mărturii arheologice*, București, 2003 (Cristina Crețu) 310
- 210. ION NICULIȚĂ, SILVIA TEODOR, AUREL ZANOCI**, *Butuceni. Monografie arheologică*, București, 2002 (Constantin Iconomu) 311
- 211. RADU VULPE, SILVIA TEODOR**, *Piroboridava. Așezarea geto-dacică de la Poiana*, Institutul Român de Tracologie, 2003 (Constantin Iconomu) 313
- 212.** *Festus. Breviarum rerum gestarum populi romani editio bilinguis. Scurtă istorie a poporului român*, Iași, 2003 (Octavian Bounegru) 316
- 213. SILVIU SANIE**, *Scriere și imagini în spațiul carpato-nistrian (secolele VI-a. Chr.–IV p.Chr.)*, Iași, 2003 (Victor Cojocaru) 318
- 214. VASILE PALADE**, *Așezarea și necropola de la Bîrlad-Valea Seacă (sfârșitul secolului al III-lea-a doua jumătate a secolului al V-lea)*, București, 2000 (George-Dan Hânceanu) 318
- 215. DELIA MOISIL, GEORGES DEPEYROT**, *Les trésors de deniers antérieurs à Trajan en Roumanie*, Wetteren, 2003 (Valentin Ștefan Pițtor) 323
- 216. LUCREȚIU MIHĂILESCU-BÎRLIBA**, *Sclavi și liberi imperiali în provinciile romane din Illyricum (Dalmația, Pannonia, Dacia și Moesia)*, Iași, 2004 (Cecilia Stoian) 325
- 217. VASILE LICA**, *The Coming of Rome in the Dacian World*, Konstanz, 2000 (Dan Aparaschivei) 326
- 218. PIOTR DYCZEK**, *Roman Amphorae of the 1st–3rd Centuries AD found on the Lower Danube. Typology*, Warsaw 2001 (Andrei Opaif) 330
- 219. *** Monnaies et parures du Musée d'Histoire de la Moldavie de Iași, Iași, 2001 (Lucian Munteanu) ... 334**
- 220. *** Tyras, Cetatea Albă/Belhorod-Dnistrov'skyj. I. Săpături 1996–2000**, București, 2002 (Silviu Sanie) 339
- 221. VICTOR COJOCARU**, *Populația zonei nordice și nord-vestice a Pontului Euxin în secolele VI–I a.Chr. pe baza izvoarelor epigrafice*, Iași, 2004 (Silviu Sanie) 340
- 222. DAN GH. TEODOR**, *Spațiul carpato-dunăreano-pontic în mileniul marilor migrații*, Buzău, 2003 (Dan Aparaschivei) 341

223. IOAN MITREA, <i>Comunități sătești la est de Carpați în epoca migrațiilor. Așezarea de la Davideni din secolele V–VIII</i> , Piatra-Neamț, 2001 (Pavel Petrea)	342
224. VICTOR SPINEI, <i>The Great Migrations in the East and South East of Europe from the Ninth to the Thirteenth Century</i> , Cluj-Napoca, 2003 (Bogdan-Petru Maleon)	344
225. DANIELA MARCU-ISTRATE, <i>Cahle din Transilvania și Banat de la începuturi până la 1700</i> , Cluj-Napoca, 2004 (Victor Spinei)	344
226. ALEXANDRU ARTIMON, <i>Orașul medieval Trotuș în secolele XIV–XVII</i> , Bacău, <i>Geneză și evoluție</i> , 2003 (Ioan Mitrea)	346
227. DUMITRU ȚEICU, <i>Studii istorice</i> , Timișoara, 2003 (Artemiza Damian)	348
228. PARASCHIVA VICTORIA BATARIUC, <i>Cetatea de Scaun a Sucevei – monografie</i> , Suceava, 2004 (George A. Bilavski)	350
229. LUMINIȚA BEJENARU, <i>Arheozoologia spațiului românesc medieval</i> , Iași, 2003 (Sergiu Haimovici)	350

VIAȚA ȘTIINȚIFICĂ – LA VIE SCIENTIFIQUE

230. MIRCEA PETRESCU-DÎMBOVIȚA, <i>L'activité des commissions mixtes roumaino-ukrainienne et ukrainienno-roumaine d'histoire, d'archéologie, d'ethnographie et de folklore (1994–2002)</i>	353
231. VICTOR COJOCARU, <i>Simpozionul internațional "Aspects of spiritual life in South-East Europe from prehistory to middle ages"</i>	360
232. VASILE CHIRICA și ROMEO IONESCU, <i>Simpozionul internațional „Elemente de spiritualitate în spațiul carpato-nistean – Preistorie”</i>	361
233. COSTICĂ ASĂVOAIE, <i>Simpozionul național "Arheologia epocii lui Ștefan cel Mare"</i>	365
234. VICTOR SPINEI, <i>Masă rotundă organizată la Accademia di Romania din Roma</i>	366
235. VICTOR SPINEI, <i>Stagiu de documentare științifică în Suedia</i>	367
236. VICTOR SPINEI, <i>Călătorie de documentare științifică în Marea Britanie (2003)</i>	369
237. CECILIA STOIAN, <i>Călătorie de documentare în Bulgaria</i>	370

OMAGIEREA PROFESORULUI ALEXANDRU ZUB CÉLEBRATION DU PROFESSEUR ALEXANDRU ZUB

238. VICTOR SPINEI, <i>Laudatio magistrului Alexandru Zub</i>	371
239. SILVIU SANIE, <i>Alexandru Zub – gânduri la o aniversare</i>	375
240. ALEXANDRU ZUB, <i>Cuvânt de răspuns la festivitatea de omagiere</i>	377

ANIVERSARIA

241. CONSTANTIN TOMA, LUMINIȚA BEJENARU, <i>Olga Necrasov, Teacher and scientist, academician, professor, docent doctor in science (1910–2000)</i>	379
242. LUMINIȚA BEJENARU, <i>Profesorul Sergiu Haimovici la a 75-a aniversare</i>	385

OBITUARIA

243. GHEORGHE POENARU-BORDEA (1937-2004) (Mihăilescu-Bîrliba Virgil)	397
---	-----

LISTA ABREVIERILOR – LISTE DES ABREVIATIONS	409
---	-----

VOLUMUL XXVIII, 2005

SĂRBĂTORIREA ACADEMICIANULUI MIRCEA PETRESCU-DÎMBOVIȚA	7
CÉLÉBRATION DE L'ACADÉMICIEN MIRCEA PETRESCU-DÎMBOVIȚA	7
244. VICTOR SPINEI, <i>Hommage à un grand savant et créateur d'école</i>	7
<i>Omagierea unui mare savant și creator de școală</i>	7
245. DAN BERINDEI, <i>Cuvânt de salut din partea conducerii Secției de Științe Istorice și Arheologice a Academiei Române</i>	9

246. AL. ZUB, <i>Profesorul Mircea Petrescu-Dîmbovița – nonagenar</i>	11
247. NICOLAE URSULESCU, <i>Profesorul Mircea Petrescu-Dîmbovița – un neobosit deschizător de drumuri</i>	13
248. ADRIANA IONIUC, <i>Sărbătorirea academicianului M. Petrescu-Dîmbovița</i>	17
249. DAN GH. TEODOR, <i>Mircea Petrescu-Dîmbovița – profesor și cercetător</i>	19
250. GHEORGHE DUMITROAIA, <i>Academicianul Mircea Petrescu-Dîmbovița și Muzeul de Istorie și Arheologie Piatra Neamț</i>	21
251. DAN MONAH, <i>Mircea Petrescu-Dîmbovița – animator al cercetărilor arheologice din Moldova</i>	23
252. VALERIU D. COTEA, <i>La cea de a 90-a aniversare</i>	27
253. MIRCEA PETRESCU-DÎMBOVIȚA, <i>Mulțumiri și recunoștință</i>	29
254. VICTOR SPINEI, <i>Conferirea titlului de Doctor Honoris Causa academicianului Mircea Petrescu-Dîmbovița, la Universitatea din Suceava</i>	39

STUDII – ÉTUDES

255. VASILE CHIRICA et CONSTANTIN MIHĂILESCU, <i>La géologie et la géomorphologie de Mitoc</i>	41
256. RUXANDRA ALAIBA, <i>Olăritul în cultura Cucuteni</i>	57
<i>Le métier de potier dans la civilisation de Cucuteni</i>	72
257. VIRGIL MIHAILESCU-BÎRLIBA, <i>Die Grabstätte eines jungen Häuptlings vom Beginn der Bronzezeit</i>	75
258. NICOLAE URSULESCU, PAUL ȘADURSCHI, <i>Un mormânt de înhumatie descoperit La Prăjeni (jud. Botoșani) și unele probleme privind începutul Hallstatt-ului în regiunea Carpaților Nordici</i>	125
<i>Une tombe à inhumation trouvée à Prăjeni (dép. de Botoșani) et quelques problèmes concernant le début de la période hallstattienne dans la région des Carpates septentrionaux</i>	138
259. MIRCEA BABEȘ, RADU COMAN, <i>O nouă fibulă pomeraniană în România</i>	148
<i>Eine neue „pomersche Fibel” aus Rumänien</i>	148
260. DAN APARASCHIVEI, IONEL MATEI, <i>Instrumente medicale de epocă romană din Dobrogea</i>	149
<i>Instruments médicaux d’époque romaine de Dobroudja</i>	158
261. DAN GH. TEODOR, <i>Tipare din secolele VI–XI d. Hr. în regiunile carpato-nistrene</i>	159
<i>Moules des Ve-XIe siècles dans les régions carpato-dnistriennes</i>	174
262. IOAN MARIAN ȚIPLIC, <i>Istoricul cercetărilor cu privire la fortificațiile medievale timpurii din Transilvania</i>	175
<i>A Survey of Research on Early Medieval Strougholds in Transylvania</i>	187
263. PARASCHIVA-VICTORIA BATARIUC, <i>Observații privind tehnica de obținere a ceramicii decorative de fațadă din Moldova medievală</i>	189
<i>Observations concernant la technique d’obtention de la céramique décorative de façade dans la Moldavie médiévale</i>	199

NOTE – NOTES

264. CRISTINA CREȚU, <i>Despre necesitatea unui demers istoriografic în arheologia din România</i>	201
<i>Historiographical Approach in Romanian Archaeology</i>	204
265. ROXANA MUNTEANU, <i>Un topor de bronz de tip Monteoru descoperit la Bicaz</i>	205
<i>A Bronze Axe of Monteoru Typ discovered at Bicaz</i>	207
266. COSTEL CHIRIAC, CONSTANTIN ICONOMU, <i>Descoperiri arheologice din zona așezării getice de la Floriile (jud. Constanța)</i>	209
<i>Archaeological Finds in the Area of the Getic Settlement of Floriile (Constanța District)</i>	213
267. CECILIA STOIAN, IONEL MATEI, <i>O oglindă romană de plumb din sud-vestul Dobrogei</i>	219
<i>A Roman Lead Mirror from South-West of Dobroudja</i>	220
268. AUREL DRAGOTĂ, ANCA NIȚOI, <i>Earrings Moulded in the Shape of Bunch of Grapes on Romanian Territory (10th–11th centuries)</i>	223

NUMISMATICĂ – NUMISMATIQUE

269. **TIBERIU DUMITRU PĂRPĂUȚĂ**, *Aperçu sur la présence de la monnaie macédonienne au nord du Danube* 229

CERCETĂRI INTERDISCIPLINARE – RECHERCHES INTERDISCIPLINAIRES

270. **RALUCA KOGĂLNICEANU**, *Utilizarea testului X^2 în arheologie. Studiu de caz – necropola neolitică de la Cernica* 265
The Utilisation of the X^2 Test in Archaeology. Case Study – the Neolithic Necropol of Cernica 302
271. **BOGDAN NICULICĂ, VASILE BUDUI**, *Câteva observații privind analizele pedologice din tumulul nr. 2, aparținând culturii Komariv de la Adâncata-Imaş, jud. Suceava* 303
Quelques observations concernant les analyses pédologiques du tumulus no. 2 appartenant à la civilisation de Komariv de Adâncata-Imaş, dép. de Suceava 310
272. **SIMINA STANC, LUMINIȚA BEJENARU**, *Exploatarea faunei de către locuitorii așezării de la Oltina (Constanța)* 313
Exploitation of the Fauna by the Inhabitants of Oltina Settlement (Constanța) 325
273. **SERGIU HAIMOVICI**, *O problemă incomplet rezolvată – studiul resturilor animaliere depuse ca ofrandă în necropole aparținând culturii Sântana de Mureș-Cerneahov* 327
Un problème incomplètement solutionné. L'étude des restes animaliers déposés comme offrande alimentaire en nécropoles appartenant à la civilisation de Sântana de Mureș-Tcherneakhov 334
274. **FELICIA MONAH, DAN MONAH**, *Determinări arheobotanice pentru tell-ul calcolitic Poduri-Dealul Ghindaru (1979–2005)* 335
Déterminations archéobotaniques pour le tell calcolithique de Poduri-Dealul Ghindaru (1979–2005)
275. **FELICIA MONAH**, *Analiza macroresturilor vegetale din stațiunile calcolitice de la Luncavița și Isaccea, județul Tulcea* 357
Analyse des macrorestes végétaux des stations calcolithiques de Luncavița et Isaccea, département de Tulcea 362

DOCUMENTA

276. **DIMITRIE OVIDIU BOLDUR**, *Orest Tafrali sau Ioan Andrieșescu? – Dispută pentru ocuparea unei catedre la Universitatea din Iași* 363
Orest Tafrali ou Ioan Andrieșescu? – Une dispute pour l'obtention d'une chaire à l'Université de Iași 370

RECENZII ȘI NOTE BIBLIOGRAFICE – COMPTES RENDUS ET NOTES BIBLIOGRAPHIQUES

277. **MIRCEA PETRESCU-DÎMBOVIȚA, MĂDĂLIN-CORNEL VĂLEANU**, *Cucuteni-Cețățuie. Monografie arheologică, Piatra Neamț, 2004 (George Bodi)* 371
278. *** *Scripta Praehistorica. Miscellanea in honorem nonagenarii magistri Mircea Petrescu-Dîmbovița oblata, Iași, 2005 (Raluca Kogălniceanu)* 372
279. **NICOLAE URSULESCU, SORIN IGNĂTESCU**, *Preutești-Haltă. O așezare cucuteniană pe valea Șomuzului Mare, Iași, 2003 (Mircea Petrescu-Dîmbovița)* 373
280. **DRAGOMIR NICOLAE POPOVICI**, *Cultura Cucuteni. Faza A. Repertoriul Așezărilor, Piatra-Neamț, 2000 (Mircea Petrescu-Dîmbovița)* 377
281. **ION MAREȘ**, *Metalurgia aramei în neo-eneoliticul României, Suceava, 2002 (Mircea Petrescu-Dîmbovița)* 378
282. **ELIAS K. PETROPOULOS**, *Hellenic Colonization in Euxeinus Pontos. Penetration, early establishment and the problem of the „emporion” revisited, Oxford, 2005 (Victor Cojocaru)* 382
283. *** *Res gestae divi Augusti / Faptele divinului August, Iași, 2004 (Virgil Mihăilescu-Bîrliba)* 384
284. **ARNOLD A. LELIS, WILLIAM A. PERCY, BEERT C. VERTSTRAETE**, *The Age of Marriage in Ancient Rome, Lewiston, Queenston, 2003 (Dan Aparaschivei)* 385
285. **MIHAI POPESCU**, *La religion dans l'armée romaine de Dacia, Bucarest, 2004 (Nelu Zugravu)* 388

286. GEORGES DEPEYROT, DELIA MOISIL, <i>Le trésor de Frâncești (Roumanie). Les débuts de la crise du denier (98–235)</i>, Wetteren, 2004 (Tiberius D. Părpăuță)	389
287. TRAIAN DIACONESCU, <i>L'ethnogenese des Roumains. De nouvelles leçons sur les Historiographes latins. Edition roumaino-française</i>, Iași, Institutul European, 2003 (Nicolae Baran)	391
288. ANDREI OPAIȚ, <i>Local and Imported Ceramics in the Roman Province of Scythia(4th–6th Centuries AD)</i>, Oxford, 2004 (Sever-Petru Boțan)	393
289. SERGIU MUSTEAȚĂ, <i>Populația spațiului pruto-nistrean în secolele VIII–IX</i>, Chișinău, 2005 (Nelu Zugravu)	395
290. IOAN CAPROȘU (ed.), <i>Documente privitoare la istoria orașului Iași</i>, VI, Iași, 2004 (Laurențiu Rădvan)	395
291. LAURENȚIU RĂDVAN, <i>Orașele din Țara Românească până la sfârșitul secolului al XVI-lea</i>, Iași, 2004 (Alexandra-Marcela Popescu)	397
292. TAMARA NESTEROV, <i>Situl Orheiul Vechi. Monumente de arhitectură</i>, Chișinău, 2003 (George A. Bilavski)	397
293. MICHEL PASTOUREAU, <i>O istorie simbolică a Evului Mediu occidental</i>, Chișinău, 2004 (Simona Angela Alexandru)	399
294. FELICIA MONAH, <i>Flora și vegetația cormofitelor din Lunca Siretului</i>, Piatra Neamț, 2001 (Nicoleta Nechita)	401
295. C. BOURQUIN-MIGNOT et al., <i>La botanique</i>, Paris, 1999 (Felicia Monah)	403

VIAȚA ȘTIINȚIFICĂ – LA VIE SCIENTIFIQUE

296. DAN MONAH, <i>Înființarea primului muzeu consacrat civilizației Cucuteni din România</i>	407
<i>L'ouverture du premier musée dédié à la civilisation de Cucuteni</i>	410
297. VICTOR COJOCARU, ADRIAN PORUCIUC, <i>International Symposium: Ethnic Contacts and Cultural Exchanges North and West of the Black Sea from the Greek Colonization to the Present</i>	411
298. DAN APARASCHIVEI, <i>La chronique du Colloque International d'Archéologie «Culti Orientali e tradizionali nel periodo del Principato nell'area danubiano-balcanica. Roma 2005»</i>	413
299. CORNELIA-MAGDA LAZAROVICI, <i>Bursă de studii în Italia</i>	415
<i>Bourse d'études en Italie</i>	415

ANIVERSARIA

300. DAN GH. TEODOR, <i>Vasile Ursachi, membru de onoare al Institutului de Arheologie din Iași al Academiei Române</i>	419
--	-----

OBITUARIA

301. ALEXANDRU PĂUNESCU (1931–2003) (Chirica Vasile)	427
302. NICOLAE BARAN (1909–2005) (Traian Diaconescu)	435

LISTA ABREVIERILOR – LISTE DES ABRÉVIATIONS	439
--	-----

VOLUMUL XXIX, 2006

STUDII – ÉTUDES

303. ILIE BORZIAC, VASILE CHIRICA, ATANASIE PREPELIȚĂ, <i>Ecologia și sinergetica colectivelor umane din spațiul carpato-nistrean în paleoliticul superior</i>	7
<i>L'écologie et la synergetique des collectivités humaines de l'espace carpatique-dniestréen pendant le paléolithique supérieur</i>	34
304. GEORGE BODI, <i>Considerații privind utilajul litic cioplit din așezarea cucuteniană de la Hoisești-La Pod</i>	35
<i>The Chipped Stone Assemblage from Hoisești-La Pod Cucuteni Settlement. Preliminary Report</i>	56
305. CONSTANTIN ICONOMU, <i>Un mormânt de la sfârșitul primei epoci a fierului de la Pocreaca-Iași ...</i>	57
<i>Grave Dating from the End of the First Iron Age in Pocreaca, Iași District</i>	65

306. DAN APARASCHIVEI , <i>Flaminii municipali și cultul imperial în provinciile Moesia Inferior și Moesia Superior</i>	67
<i>Les flamines municipaux et le culte impérial en Mésie Inférieure et en Mésie Supérieure</i>	77
307. VLAD VORNIC , <i>Chronology of Sântana de Mureș – Černjachov Type of Settlement and Necropolis from Budești (Republic of Moldova)</i>	79
308. FLORIN CURTA , <i>A Contribution to the Study of Bow Fibulae of Werner's Class I G</i>	93
309. PARASCHIVA-VICTORIA BATARIUC , <i>Arme, armuri, piese de harnașament ilustrate pe cahle descoperite în Moldova. Secolele XV–XVII</i>	125
<i>Armes, armures, pièces de harnachement illustrées sur les carreaux de poêle découverts en Moldavie pendant les XVème–XVIIème siècles</i>	150

MATERIALE – MATÉRIAUX

310. MARIN DINU , <i>Cu privire la toporul cu brațele în cruce descoperit la Pădureni-Huși (jud. Vaslui)</i>	153
<i>La hache à tranchants opposés découverte à Pădureni-Huși (départ. de Vaslui)</i>	157
311. GEORGE DAN HÂNCEANU , <i>Primele rezultate din săpăturile arheologice de la Roșiori-Dulcești (2004)</i>	159
<i>Les premières résultats de la fouille archéologique de Roșiori – Dulcești (2004)</i>	166
312. NICULINA DINU , <i>Ceramica de tip Milet descoperită la Brăila</i>	167
<i>The Ceramic of Miletus type discovered at Brăila</i>	169

NOTE ȘI DISCUȚII – NOTES ET DISCUSSIONS

313. VIRGIL MIHAILESCU-BÎRLIBA , <i>Despre volumul I al noului tratat de istorie a românilor</i>	171
<i>About the New Treatise on the History of Romanians (volume I)</i>	178
314. CRISTINA CREȚU , <i>Date generale privind teoria arheologică din fosta URSS</i>	179
<i>General Data Regarding the Archaeological Theory in the Former URSS</i>	184
315. VASILE CHIRICA , <i>Opinions concernant l'art et les religions paléolithiques sur la base d'une grande découverte</i>	185
316. VASILE CHIRICA , <i>Les plus anciennes peintures paléolithiques d'Italie</i>	193
317. CONSTANTIN ICOMOMU , <i>O nouă machetă de ambarcațiune, descoperită în așezarea cucuteniană de la Pocreaca-Iași</i>	199
<i>A New Watercraft Model Discovered in the Cucuteni Settlement of Pocreaca-Iași</i>	201

CERCETĂRI INTERDISCIPLINARE – RECHERCHES INTERDISCIPLINAIRES

318. BOGDAN PETRU NICULICĂ, ILIE COJOCARU , <i>Observații privind realizarea unei podoabe descoperite în necropola tumulară de la Adâncata-Imaș (jud. Suceava)</i>	203
<i>Observations concernant la réalisation d'une parure découverte dans la nécropole tumulaire de Adâncata-Imaș (départ. de Suceava)</i>	207
319. GEORGETA MIU , <i>Două cranii trepanate identificate în necropola Monteoru de la Căndești (perioada bronzului mijlociu)</i>	209
<i>Two Skulls with Trepanning Identified in the Monteoru Cemetery from Căndești (Middle Bronze Age)</i> ...	217
320. MARIA ȘTIRBU , <i>Arheozoologia în cercetările întreprinse de Olga Necrasov</i>	219
<i>Archaeozoology as Part of the Scientific Research Work of Olga Necrasov</i>	221
321. SERGIU HAIMOVICI , <i>Studiul materialului faunistic descoperit în situl de cultură Noua de la Poșta Elan (jud. Vaslui), corelat cu cel găsit în alte situri</i>	223
<i>L'étude du matériel faunique découvert dans l'habitat appartenant à la culture Noua de Poșta Elan (départ. de Vaslui). Comparaison avec le matériel faunique d'autres sites</i>	234
322. DIANA BINDEA , <i>Stadiul cercetărilor arheozoologice privind pre- și protoistoria din Transilvania</i>	235
<i>The Stage of the Archaeozoological Researches about Pre- and Protohistory from Transylvania</i>	252
323. MARIA ȘTIRBU , <i>Paleofauna neolitică de la Ruginoasa, jud. Iași, și unele aspecte ale ocupațiilor locuitorilor cucutenieni din această așezare</i>	253
<i>The Neolithic Paleofauna of Ruginoasa (District of Iași) and some Aspects of the Cucuteni Inhabitants' Occupations</i>	258

DOCUMENTA

324. **GRIGORE ARBORE POPESCU**, *Cartografia venețiană din secolele XIV–XVII și cunoștințele privind Dunărea Inferioară și Marea Neagră* 259
La cartografia in uso a Venezia tra XIV–XVII secolo e la conoscenza dell’area del Danubio Inferiore e del Mar Nero 269
325. **ALEXANDRU V. BOLDUR**, *Elemente de păgânism în credințele poporului român* 271
Éléments de paganisme dans les croyances du peuple roumain 278

RECENZII ȘI NOTE BIBLIOGRAFICE – COMPTES RENDUS ET NOTES BIBLIOGRAPHIQUES

326. **VASILE CHIRICA, ILIE BORZAC**, *Gisements du Paléolithique inférieur et Moyen entre le Dniestr et la Tissa, Iași, 2005 (Nicolae Ursulescu)* 279
327. *** *“Productions lamellaires attribuées à l’Aurignacien: chaînes opératoires et perspectives technoculturelles” – Actes du XIVe Congrès de l’UISPP, Université de Liège, Luxembourg, 2005 (L. M. Cazacu-Davidescu)* 280
328. **ALEXANDRU PĂUNESCU**, *Paleoliticul și epipaleoliticul de pe teritoriul Moldovei cuprins între Carpați și Siret, I, București, 1998 (Mihai Cucolea)* 283
329. *** *Cercetări arheologice din zona lacului de acumulare Bicaz, ediție îngrijită de M. PETRESCU-DÎMBOVIȚA și VICTOR SPINEI, Piatra Neamț, 2003 (Sergiu Enea)* 287
330. **ATTILA LÁSZLÓ**, *De la prima familie la primele state. Prelegeri de istorie generală, Iași, 2005 (Constantin Iconomu)* 288
331. **MIOARA TURCU**, *Arheologie. Noțiuni generale, București, 2004 (Ovidiu D. Boldur)* 288
332. *** *Ethnic Contacts and Cultural Exchanges North and West of the Black Sea from the Greek Colonization to the Ottoman Conquest, Iași, 2005 (Silviu Sanie)* 290
333. **GHEORGHE PAPUC**, *Tomis I. Aprovizionarea cu apă a cetății Tomis I în epoca romană și romană târzie, Constanța, 2005 (Dorel Paraschiv)* 291
334. *** *Studii de istorie veche și medievală. Omagiu profesorului Gheorghe Postică, Chișinău, 2004 (Pavel Petrea)* 292
335. **OCTAVIAN LIVIU ȘOVAN**, *Necropola de tip Sântana de Mureș – Černjacov de la Mihălășeni (jud. Botoșani), Târgoviște, 2005 (Dan Gh. Teodor)* 293
336. *** *Τό περί τῆς κτίσεως τῆς Μομεμβασίας Χρονικόν – Cronica Monemvasiei, trad. MARIUS ALEXIANU și ROXANA CURCĂ Iași, 2005 (Dan Gh. Teodor)* 295
337. **MUGUR ANDRONIC**, *Teritoriul nord-est carpatic în a doua jumătate a primului mileniu creștin, Suceava, 2005 (Florin Hău)* 296
338. **GABRIEL H. DECUBLE**, *Die hagiographische Konvention. Zur Konstituierung der Heiligenlegende als literarische Gattung – unter besonderer Berücksichtigung der Alexius-Legende, Konstanz, 2002 (Andrei Corbea)* 302
339. **HARALD ZIMMERMANN**, *Papalitatea în Evul Mediu. O istorie a pontifilor romani din perspectiva istoriografiei, Iași, 2004 (Alexandra Popescu)* 303
340. **SIMINA MARGARETA STANC**, *Relațiile omului cu lumea animală: arheozoologia secolelor IV–X d.Hr. pentru zonele extracarpatic de est și de sud ale României, Iași, 2006 (Dorel Paraschiv)* 304
341. *** *Die Welt von Byzanz - Europas östliches Erbe. Glanz, Krisen und Fortleben einer tausendjährigen Kultur, Hrsg. v. LUDWIG WAMSER, München, 2004 (Victor Spinei)* 305
342. **MIRCEA D. MATEI, LUCIAN N. CHIȚESCU**, *Cetatea de pământ de la Bârlad. Monografie arheologică, Târgoviște, 2002 (Adrian Andrei Rusu)* 308
343. **VICTORIA-PARASCHIVA BATARIUC, TEODOR-OCTAVIAN GHEORGHIU, DAN-DUMITRU IACOB, MIRCEA D. MATEI**, *Atlas istoric al orașelor din România. Seria A-Moldova. Fascicula 1 – Suceava, București, 2005 (Cătălin Hriban)* 312
344. **MARIANA ȘLAPAC**, *Cetăți medievale din Moldova-mijlocul secolului al XIV-lea – mijlocul secolului al XVI-lea, Chișinău, 2004 (Irina Mădălina Șarban)* 315
345. **PETRONEL ZAHARIUC**, *Țara Moldovei în vremea lui Gheorghe Ștefan voievod (1653–1658), Iași, 2003 (Leonard Dragomir)* 316
346. *** *Studia Historica. Analele Universității „Dunărea de Jos” Galați, Fascicula 19 – Istorie, tom I, 2002 (Simona Ivașcă)* 317

VIAȚA ȘTIINȚIFICĂ – LA VIE SCIENTIFIQUE

347. LUCIAN MUNTEANU, *Activitatea științifică a Institutului de Arheologie din Iași în anii 2004–2005* ... 321
 348. DAN MONAH, *Primul Congres Internațional al Civilizației Tripoliene (Kiev, 7–11 octombrie 2004)* 349
 349. DAN MONAH, *Proiectul „Exploatarea sării preistorice în România și Anatolia”* 353

OMAGIEREA PROFESORULUI ALEXANDRU VULPE
CÉLÉBRATION DU PROFESSEUR ALEXANDRU VULPE

350. VICTOR SPINEI, *Profesorul Alexandru Vulpe – Membru de onoare al Institutului de Arheologie din Iași* 359
 351. CONSTANTIN ICONOMU, *Profesorul universitar Alexandru Vulpe, un reprezentant de seamă al cercetării arheologice românești* 360
 352. ATTILA LÁSZLÓ, *Alexandru Vulpe – istoric al preistoriei* 362
 353. VIRGIL MIHĂILESCU-BÎRLIBA, *Profesorul Alexandru Vulpe la 75 de ani* 363

ANIVERSARIA

354. ALEXANDER RUBEL, *Wolfgang Schuller zum 70. Geburtstag* 365

OBITUARIA

355. **CLAUDIU PARADAISER (1933–2006)** (Cătălin Hriban) 369

- LISTA ABREVIERILOR – LISTE DES ABRÉVIATIONS 371

VOLUMUL XXX, 2007

STUDII – ÉTUDES

356. MARIN CÂRCIUMARU, ELENA CRISTINA, MÎDÎLINA FRÂNCULEASA, *Considerații preliminare asupra celor mai importante surse de materie primă litică în preistorie pentru realizarea utilajelor* 7
 357. OLAF HÖCKMANN, *River Navigation in the Cucuteni- Tripol'e Culture?* 41
 358. GEORGE BODI, *Considerații preliminare asupra utilajului litic șlefuit din așezarea cucuteniană de la Hoisești-„La Pod”* 73
The Polished Stone Tools Assemblage from Hoisești-„La Pod” Cucuteni Settlement. Preliminary Report 84
 359. DAN MONAH, *Sarea în preistoria României* 87
Le sel dans la préhistoire de la Roumanie 115
 360. MIHAIL VASILESCU, *Études sur la crédibilité d'Herodote III. Les stèles de Darius de Thrace* 117
 361. ALEXANDRU MADGEARU, *Semnificația purtării crucilor pectorale descoperite la nord de Dunăre în secolele VI–VII* 129
The Significance of 6th–7th Pectoral Crosses Discovered North of the Danube 135
 362. VICTOR SPINEI, *Episcopia cumaniilor. Coordonate evolutive* 137
L'évêché des Coumans. Coordonnées évolutives 177
 363. PARASCHIVA-VICTORIA BATARIUC, *Éléments vestimentaires représentés sur des carreaux de poêle de la Moldavie médiévale* 181

NUMISMATICĂ – NUMISMATIQUE

364. VIRGIL MIHĂILESCU-BÎRLIBA, *Das Geld und die Münze* 199
 365. LUCIAN MUNTEANU, ADRIAN POPOVICI, IULIAN LIPOVANU, *Addendum la tezaurul monetar de la Iași (2002)* 221
Addendum du trésor monétaire de Iași (2002) 231

NOTE – NOTES

366. RUXANDRA ALAIBA, *Ceramica descoperită în atelierile de olărit de la Trinca-Izvorul lui Luca, raionul Edineț, Republica Moldova. Grupul cultural Horodiștea/Erbiceni-Gordinești-Kasperovka (I)* 237

	<i>Céramique découverte dans les ateliers de potier de Trinca-Izvorul lui Luca, Edineț, République Moldave. Le groupe culturel Horodiștea/Erbiceni- Gordinești-Kasperovka (I)</i>	243
367.	TRAIAN DIACONESCU , <i>Herodot. Notă filologică privind două probleme controversate</i>	261
	<i>Herodotus. A Philological Note on Two Controversial Issues</i>	266
368.	CONSTANTIN ICONOMU, COSTEL CHIRIAC , <i>Descoperiri întâmplătoare din epoca fierului în Dobrogea</i>	267
	<i>Occasional Iron Age Discoveries in Dobrogea</i>	275
369.	GEORGE DAN HÂNCEANU , <i>Ceramica bastarnă din așezarea de la Roșiori-Dulcești (jud. Neamț)</i>	277
	<i>Céramique bastarne du site archéologique de Roșiori-Dulcești (dép. de Neamț)</i>	286
370.	VALERIU BANARU , <i>Observații pe marginea unui volum recent privitor la așezarea antică de pe insula Berezan</i>	287
	<i>Bemerkungen zu einem jüngst erschienenen buch über die Antike Siedlung auf der insel Berezan</i>	296
371.	SILVIU SANIE , <i>Descoperiri mărunte la Barboși-Galați (II)</i>	297
	<i>Small Discoveries from Barboși-Galați (II)i</i>	299
372.	VICTOR COJOCARU , „Din estul elenistic în vestul roman”. <i>Observații pe marginea unui volum de studii recent apărut</i>	307
	„Vom hellenistischen Osten zum Römischen Westen“. <i>Bemerkungen zu einem jüngst erschienenen Sammelband</i>	321
373.	GEORGE BILAVSCHI, IONEL MATEI , <i>Accesorii din metal descoperite în Dobrogea, provenite dintr-o colecție particulară</i>	323
	<i>Metal Accessories Found in Dobruja, from a Private Collection</i>	327

CERCETĂRI INTERDISCIPLINARE – RECHERCHES INTERDISCIPLINAIRES

374.	SERGIU HAIMOVICI , <i>Studiul unui bucraniu fragmentar de bour(bos primigenius) – importanța sa cultică și sistematică</i>	329
	<i>L'étude d'un bucrâne fragmentaire de l'aurochs (bos primigenius) – l'importance cultique et systématique</i>	331
375.	FELICIA MONAH , <i>Nouvelles determinations archéobotaniques pour la Roumanie</i>	333
376.	ADRIAN PORUCIUC , <i>Rom. Gard – un vechi germanism și implicațiile sale lingvistice și istorice</i>	343
	<i>Rom. Gard – an Old Germanic Loan and its Linguistic-Historical Implications</i>	357

RECENZII ȘI NOTE BIBLIOGRAFICE – COMPTES RENDUS ET NOTES BIBLIOGRAPHIQUES

377.	ALEXANDRU PĂUNESCU , <i>Paleoliticul și mezoliticul de pe teritoriul Moldovei cuprins între Siret și Prut, I, 2, București, 1999 (Mihai Cucolea)</i>	359
378.	EUGENIA POPUȘOI , <i>Trestiana. Monografie arheologică, Bârlad, 2005 (Mircea Petrescu-Dîmbovița)</i> ...	361
379.	NICOLAE URSULESCU, CORNELIA-MAGDA LAZAROVICI (coord.), <i>Cucuteni 120 – Valori Universale</i> , Iași, 2006 (Vasile Chirica)	363
380.	JOACHIM HUPE (ed.), în colaborare cu CLAUDIA VON BEHREN , <i>Der Achilleus-Kult im nördlichen Schwarzmeerraum vom Beginn der griechischen Kolonisation bis in die römische Kaiserzeit. Beiträge zur Akkulturationsforschung</i> , Rahden/Westf., 2006 (Victor Cojocaru)	368
381.	ADRIAN FLORESCU, MARILENA FLORESCU , <i>Cetățile daco-getice din secolele VI–III a. Chr. de la Stâncești (jud. Botoșani), Târgoviște, 2005 (Constantin Iconomu)</i>	377
382.	HERMANN PARZINGER , <i>Die Skythen</i> , München, 2004 (Alexander Rubel)	377
383.	STEPHAN FICHTL , <i>La ville celtique (Les oppida de 150 av. J.-C. à 15 ap. J.-C.)</i> , Paris, 2005 (Dan Aparaschivei)	378
384.	VASILE CHIRICA, OCTAVIAN LIVIU ȘOVAN , <i>Civilisations préhistoriques et protohistoriques de la zone de Prut moyen</i> , Iași-Botoșani, 2006 (Bogdan Minea)	380
385.	*** <i>Roms auswärtige Freunde in der späten Republik und im frühen Prinzipat</i> , editat de ALTAY COȘKUN , în colaborare cu HEINZ HEINEN și MANUEL TRÖSTER , Göttingen, 2005 (Victor Cojocaru)	380
386.	JAVIER ANDREU PINTADO , <i>Edictum, Municipium y Lex: Hispania en época Flavia (69–96 d. C.)</i> , Oxford, 2004 (Dan Aparaschivei)	384
387.	*** <i>Classica et Christiana 1</i> (2006), <i>Orient și Occident în antichitate: contacte și interferențe. Actele celui de-al V-lea Colocviu româno-italian (Iași, 23–27 aprilie 2005)</i> , ed. NELU ZUGRAVU și MARIO GIRARDI , Iași, 2006 (Victor Cojocaru)	386

388. GÉRARD CHOUQUER, FRANÇOIS FAVORY , <i>Dicționar de termeni și expresii gramatice</i> , Iași, 2006 (Adrian Poruciuc)	391
389. DOREL PARASCHIV , <i>Amfore romane și romano-bizantine în zona Dunării de Jos (sec. I–VII p.Chr.)</i> , Iași, 2006 (Sever-Petru Boțan)	393
390. OCTAVIAN BOUNEGRU , <i>Trafiquants et navigateurs sur le Bas-Danube et dans le Pont Gauche à l'époque romaine</i> , Wiesbaden, 2006 (Alexander Rubel)	394
391. ALEXANDRU POPA , <i>Romains ou Barbares? Architecture en pierre dans le Barbaricum à l'époque romaine tardive (sur le matériel archéologique du Nord-Ouest du Pont-Euxin)</i> , Chișinău, 2001 (Sergiu Musteață)	395
392. VLAD VORNIC , <i>Așezarea și necropola de tip Sântana de Mureș-Černjachov de la Budești</i> , Chișinău, 2006 (Ion Munteanu)	397
393. ISTVÁN BÓNA , <i>Les Huns. Le grand empire barbare d'Europe IVe–Ve siècles</i> , Paris, 2002 (Cornel Balla)	400
394. AUREL DRAGOTĂ , <i>Aspecte de multiculturalitate spirituală. Rit și ritual funerar în Transilvania și în Europa centrală și de sud-est (sec. IX–XI)</i> , Alba Iulia, 2006 (Ioan Marian Țiplic)	402
395. VICTOR SPINEI , <i>The Great Migrations in the East and South East of Europe from the Ninth to the Thirteenth Century</i> , I, <i>Hungarian, Pechenegs and Uzes</i> ; II, <i>Cumans and Mongols</i> , Amsterdam, 2006 (D. Micu)	404
396. ADRIAN IONIȚĂ , <i>Spațiul dintre Carpații Meridionali și Dunărea Inferioară în secolele XI–XIII</i> , București, 2005 (Victor Spinei)	405
397. ADRIAN ANDREI RUSU , <i>Castelarea Carpatică. Fortificații și cetăți din Transilvania și teritoriile învecinate (sec. XIII–XIV)</i> , Cluj-Napoca, 2005 (Dan Floareș)	407
398. LAURENȚIU CHIRIAC , <i>Monumentele religioase medievale din zona Bârladului. Repere istoriografice</i> , Iași, 2006 (Gheorghe Clapa)	408
399. PANAIT I. PANAIT, DANIEL FLAUT , <i>Arheologie medievală română</i> , Constanța, 2004 (Adrian Andrei Rusu)	411
400. *** L'Occident sur ses marges (VIe–Xe siècles). Formes et techniques de l'intégration. Médiévales , Saint Denis, 2006 (Cătălin Hriban)	413
401. DUMITRU AGACHE , <i>Hrisoave inedite de la Ștefan cel Mare și destinul unor sate din Moldova</i> , Iași, 2006 (Paraschiva-Victoria Batariuc)	415
402. VIRGIL MIHAILESCU-BÎRLIBA , <i>Numismatica</i> , I, Iași, 2005 (Lucian Munteanu)	416
403. ATTILA LÁSZLÓ , <i>Introducere în arheologie</i> , Iași, 2006 (Constantin Iconomu)	417

VIAȚA ȘTIINȚIFICĂ – LA VIE SCIENTIFIQUE

404. LUCIAN MUNTEANU , <i>Activitatea științifică a Institutului de Arheologie din Iași în anul 2006</i>	419
405. LUCIAN MUNTEANU , <i>Pe marginea tezaurului monetar descoperit la Iași (2002): expoziție, simpozion, editare</i>	441
406. VICTOR SPINEI , <i>Stagiu de documentare la Römisch-Germanische Kommission de la Frankfurt am Main (august 2006)</i>	445

ANIVERSARIA

407. VIRGIL MIHAILESCU-BÂRLIBA , <i>Mircea Babeș la 65 de ani</i>	451
408. SILVIA TEODOR , <i>Mircea Babeș – Un reputat savant</i>	454
409. SILVIU SANIE , <i>Ioan Mitrea, membru de onoare al Institutului de Arheologie din Iași</i>	461
410. DAN GH. TEODOR , <i>Ioan Mitrea: repere ale activității științifice</i>	463
411. ION IONIȚĂ , <i>Volker Bierbrauer la 65 de ani</i>	467
412. ION IONIȚĂ , <i>Siegmar von Schnurbein la 65 de ani</i>	477
413. DAN GH. TEODOR , <i>Profesorul universitar Ștefan Olteanu la 80 de ani</i>	485

OBITUARIA

415. ADRIAN PORUCIUC , <i>Întru amintirea lui ALEXANDER FOL (1933–2006)</i>	487
416. IONEL CÂNDEA , <i>PETRE DIACONU (1924–2007)</i>	491

<i>LISTA ABBREVIERILOR – LISTE DES ABRÉVIATIONS</i>	495
---	-----